

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de stad. 8 fr. buiten de stad.

Een blad afzonderlijk, 20 centiem.

De aankondigingen, per drukregel, 15 centiem.

De reclamen, per drukregel 25 centiem.

De Postryder verschijnt s' dingsdags, s' donderdags en zaterdags.

Men schryft in te Tongeren by M. COLLEE, boekdrukker nagever van dit blad, groote markt, 20, en by alle postdirecteurs.

Alle toezending van brieven, annoucen, geld, enz., moet gefraukeerd zyn.

De personen die van heden een abonnement aen den Postryder nemen voor het jaer 1866, zullen dit blad gratis ontvangen tot den eersten januari aenstaende.

TONGEREN, DEN 5 DECEMBER.

Kamer der Volkvertegenwoordigers.

By den aevang der zitting van vrydag, heeft M. Van Overloop inlichtingen gevraagd over het bet verflag dat M. de minister van oorlog belooft had over de oriëhting van het leger, en dat, overeenkomstig met eene beslissing der Kamer van den 28 april jongstleden, moest worden nedergelegd voor het onderzoek van het budget van oorlog voor 1866.

M. Alph. Vandenspeereboom, minister van oorlog *ad interim*, heeft geantwoord dat by dienaangaende geene nauwkeurige inlichtingen geven kan. Hy weet nogthans dat zyn kollega van oorlog zich vlytlyk met het verflag heeft bezig gehouden gedurende zyn verbyft te Pau.

M. Coomans heeft de bemerkingen van M. Van Overloop ondersteund en uitdrukkelijk verflag dat de stemming over het budget van oorlog, over voorloopige kredieten en zelfs over de wet op het kontingent des legers zou worden uitgesteld tot na het onderzoek van het verflag.

Dit verlangen is bestreden geworden door M. den minister van binnenlandsche zaken, welke meent dat men de wet op het kontingent des legers kan stemmen zonder in iets vooruit te loopen betreffende de oriëhting des legers, alsmede door M. Vleminckx, welke verklaerd heeft dat M. de minister van oorlog in de lichamelijke onmogelykheid is om zich met zyn verflag onledig te houden.

Toen heeft M. Allard voorgesteld om het wetsontwerp op het kontingent des legers aen de dagorde der afdeelingen te stellen, en dit voorstel is aangenomen na de verwerking van het uitstelligs-voorstel van M. Coomans.

Na dit incident heeft de Kamer de algemeene beraedslaging over het budget van justitie hervat, en M. de graef de Theux, heeft alsdan de redevoering voortgezet welke hy op het einde der vorige zitting had begonnen. De eezame afgevaardigde uit Hasselt heeft de beweringen van M. den minister van financiën bestreden en de redeneringen van M. Nohomb ondersteund. Hy heeft inzonderheid recht doen wedervaren aen het wetsontwerp, dat deze laatste voorgesteld had ten aanzien der liefdadigheids-gestichten, en hy heeft aengetoond, dat de wetgeving op dat stuk in Nederland en in de Vereenigde-Staten van Noord-Amerika wel vrygeveger is dan by ons.

M. Delcour heeft breedvoeriglyk doch krachtiglyk de beschuldigingen wederlegt welke M. de minister van financiën tegen de politiek der bewarende gezindheid had ingebracht. De kundige rechtsgeleerde heeft insgelyks de ongegrondheid eniger beweringen van M. den minister van justitie doen inzien, en hy heeft onder anderen aengetoond dat deze een geuoitsrecht met een eigendomsrecht had verward, toen hy beweerd had dat de met beurzen voorziene studenten de eigenaers der beurzenstichtingen zyn!!!

M. de minister van justitie heeft den eezamen afgevaardigde uit Leuven met nieuwe drogredenen beantwoord en zyne vorige beschouwingen staende gehouden, en M. Landeloos heeft de denkwyze herinnerd welke hy in 1863 over de beurzenstichtingen had ontwikkeld.

Daerna is de politieke discussie gesloten geworden; maer de eigenlyke gezegde algemeene beraedslaging over het budget van justitie zal heden worden hernomen.

In hare zitting van heden heeft de Kamer de discussie van het budget van justitie voortgezet. Verscheydene redenaers hebben het woord gevoerd. Verschillige wenschen zyn geuit geworden tot verzachting der wetten op den lyfswang in zake van koophandel en van voorloopige gevangenschap.

M. Jamar heeft zelfs volstreckte afschaffing gevraagd des lyfswang in koophandels zake. Hy heeft gezegd dat daervan groot misbruik wordt gemaakt door spekulateurs die driftten der jongelingen exploiteeren door hun geld te bezorgen aen wraekroepende interesten. Nu byzonderlyk dat de taks van den interest vry is, moet de lyfswang afgeschaft worden. De deftige koophandel heeft sedert lang, voegde hy erby, afgezien van dit dwangmiddel.

Na eene geheele week in niets beduidende discussiën over het liberaal politiek doorgebragt te hebben heeft de Kamer nauwelyks den tyd

gevonden om eene zitting te wyden aen eenige der vragstukken die sedert lang eene oplossing verachten; namelyk de preventieve gevangenis, de doodstraf, het militaire strafwethoek enz. Dat alles en nog meer andere zaken zyn op eenen namiddag; afgehandeld. De nieuwe minister van justitie heeft beloofd zich byzonder op de oplossing dezer kwestieën toe te leggen.

's Konings ziekte.

Men leest in den *Moniteur* :

De nieuwe verandering die den 2 december in de ziekte van den koning gebeurd is, heeft voortgeduerd tot gisteren avond. Doch de beternis heeft sedert geen voortgang gedaen. Ziedaer alles wat de *Moniteur* zegt. Uit byzondere inlichtingen verneemt men de volgende byzonderheden.

De beenen van Z. M. zyn op nieuw gezwollen; sedert twee dagen is het gezwel ook op de handen geslagen. De koning blyft gestadig in zynen zetel zitten, doch hy zelve stelt zich het gevaer van zynen toestand niet voor. Hy spreekt zelfs van weldra eene reis in Italië te gaen doen.

Mgr de Montpellier, bisschop van Luik, heeft in alle kerken van het bisdom gebeden voorgeschreven voor Z. M. den koning. Eene plechtige hoogmis aen dewelke de stads overheden, een groot getal openbare ambtenaren en eene menigte geloovigen tegenwoordig waren is gisteren in O. L. V. Kerk te Tongeren gezongen geworden.

Koning Leopold (Leopold-Georges-Christiaan-Federik, hertog van Saksen-Coburg-Gotha) werd den 16 december 1790 te Coburg geboren. Hy had tot peter den keizer van Oostenryk, Leopold II, zoon van Maria-Theresia.

Een heldere geest kenmerkte van zyne jeugd af den prins en op zyn vyftiende jaer had deze zich reeds de kennis van verscheidene talen en andere studien eigen gemaakt.

Prinsen kwam destyds in oorlog met Frankryk en dewyl het hertogdom Saksen-Coburg, uit hoofde van den doortocht van het franseke leger, daerin betrokken werd, ging de oudste broeder in het leger der Pruisen stryden, terwyl de vader in de forteres Saalfeld zick lag en er liefelyk verzorgd werd door zynen zestienjarige zoon Leopold.

Coburg werd den 10 oktober 1806 door maerschalk Lannes overrompeld, Saalfeld viel en hertog Frans stierf twee maanden naften. De kinderlyke zorg van prins Leopold had ten minste de laatste oogenblikken verzacht van den prins, die met stervend oog de overrompeling van den vreemdeling had gezien.

De vrede van Tilsit (1807) herstelde het huis van Saksen-Coburg in het vreedzaam bezit van den kleinen Staat; de oudste broeder van prins Leopold, hertog Ernst volgde den vader op.

Wat den jongen prins aengaet, deze vertrok naer het russische leger en bekwam er weldra den graed van generael der kurassiers. Hy geuoont daerenboven de vriendschap van eezar Alexander I, en deze deed zich zelfs, door den jongen bevelhebber, naer de konferentiën van Erfurt vergezellen.

Na vele onderhandelingen, en de bedreiging van wege Napoleon, dat prins Leopold, door in russische dienst te blyven, de vervalverklaring van zynen broeder Ernst in de hand werken zou, verliet Leopold eindelyk het russische leger.

In 1813, toen gansch Duitschland te wapen liep tegen Frankryk, nam de prins echter zyn kommando in het russische leger weer op, en de kurassiers van Leopold deden te Lutzen, te Warschau, te Reichenbach wonderen van dapperheid, terwyl het korps des prinsen van Wurtemberg, door generael van Damme aengerand, door deze kurassiers glausryk werd ontzet.

Te Warschau en te Leipzig onderscheidde zich de jonge krygsmann, en menig ridderteeken dat hy nu nog op de borst draegt, won hy op die slagvelden.

Na het sluiten van den vrede, verzelde Leopold den eezar Alexander naer Londen. Daer zag en bemide hy prinses Charlotte, dochter van den prins-regent, en ook deze vorstin, aen welke de troon van Engeland moest te beurte vallen, werd later zyne echtgenoot.

Napoleon's terugkeer van het eiland Elba, deed den prins weer in het russische leger treden, doch na den nieuwen vrede ging ook Leopold naer Engeland terug en werd er, door het huwelyk met prins Charlotte, de vermoedelyke erfgenaem van den engelschen troon;

hy bekwam er den graed van generael en eene lyfrente van fr. 1,250,000.

In 1817 stierf de prinses Charlotte te Claremont, in den ouderdom van 21 jaren, alsook de zoon welke uit dit huwelyk geboren werd.

In 1827 werd den prins den troon van Griekenland aengeboden, dien by echter weigerde; doch in 1831 nam hy dien van België aen, hem door eene deputatie van ons Nationaal Kongres voorgesteld.

Den 16 juli 1831 vertrok prins Leopold uit Londen, en werd er den 17 juli te Calais door generael Belliard, gezant van Frankryk, namens koning Louis-Philippe, verwelkomd.

Langs Veurne, Oostende, Brugge en Gent bereikte de nieuwe vorst Brussel, waer hy den 21 juli als koning der Belgen werd ingehuldigd.

Den 9 august 1832 werd te Compiègne de rechtverbondenis ingezeged tusschen Louise-Maria van Orlens, oudste dochter van den koning der Franschen, en vier dagen later kwam die edele prinses, welke in ons midden eene zoo zalige bemering gelaten heeft, in België.

Den 24 juli 1833 kondigde het klokgebui en het kanongebulder de geboorte van eenen prins aen, die echter in 1834 door den dood werd weg genomen. Drie kinderen werden heuvelings geboren. In 1850, den 11 oktober, stierf de dierbare Louise-Maria, en de koning werd andermaal weduwenaar.

Koning Leopold is nu 75 jaren oud; in de laatste jaren werd hy door zware ziekten getroffen en slechts dank aen zyn sterk gestel verstand hy die hevige aanvallen.

Op dit oogenblik, nu de gryze koning stervende is, zyne regering beoordeelen, zoo ongepast en ook onmogelyk zyn. Men wzechte daer toe andere omstandigheden af, die, indens alle berichten, niet lang meer achterwege zullen blyven.

De runderpest.

Een landbouwer, die in 't binnenland van Rusland wohnt, heeft den 8 september II den volgende brief gestuurd aen den gezant van Engeland te St-Petersburg :

« Mynheer, veroorlof my, in het algemeen belang, een hulpmiddel kenbaar te maken tegen de runderpest die thans zoo veel stuks hoornvee in Engeland wegmaeit. Toen, gedurende den veldtocht in den Krim, dede plaeg zich in Ukrainen verdunde, is de remedie my zoo behulpzaam geweest, dat ik op 600 stuks vee er slechts zes ten honderd heb verloren. Zy bestaat enkely hierin :

» Zoodra de eerste ziekte tekenen zich vertoonen (irongte van de huid), moet het dier in een dampbad gebragt en krachtiglyk over heel het lyf gewreven worden. De warmte mag echter niet zoo verre gaen, dat de ademing van het dier er door belemmerd zy.

» Vervolgens moet men het lyf van het dier droog wryven, het vervolgens met verscheidene wollen dekens dekken en het in eene zael brengen waer het volkomenlyk tegen de luchttoegten is gevrywaard, want men moet met de grootste zorg de koude ontvlugten. Dit het gewichtigste punt der behandeling. Men bezigt ook verfrisschende dranken en voeder dat zich lityklyk laet verteeren.

» Deze eenvoudige behandeling heeft my reeds tweemaal toegelaten in Rusland aanzienlyke verliezen te vermyden.

» Sedert een-en-dertig jaren ben ik pachter en kweek ik hoornvee. Dertien dezer jaren bragt ik door in Meckelburg en de achtien laatste in Rusland, waer ik gelast ben geweest met het beheer der uitgestrekte goederen van graef A. Borinski.

» Ik heb een korten tyd in 't buitenland doorgebragt en vervolgens heb ik goederen in pacht genomen van graef P. Schouvaloff. De twee domeinen waervan ik gewaeg, zyn in het gouvernement van Kiew gelegen.

» Ik wensch vrylyklyk dat de zoo gemaklyke behandeling, welke ik aenwys, myne landgenooten in Engeland zoo nuttig moge wezen als aen my.

» De dampbaden, die ik heb doen daerstellen, waren zeer eenvoudig van bouw; zy bestonden uit eene kamer wier vloer schuin lag, zoodat het dier traspzwyze in eene grootere warmte kon komen. De stoom verkreeg ik by middel van eenen ketel bedekt met yzeren platen, op welke men water wierp toen er in de kamer eene hitte van 35 graden Réaumur bestond.

Sterfgeval.

M. Aspeculo, pastoor van Heur-le-Tixhe, is verleden nacht aldaer overleden.

Men verzekert te Brussel dat M. Reus,

bestuuerder van de reubaen, aldaer, de schitterendste aanbiedingen heeft gedaen aen den heer Bouvier, ten einde den voornaemsten clown, die thans gevaerlyk zick is, voor een aantal vertooningen te verzoegen.

(Standaard)

— Men schryft uit Leuven, 3 december :

De studenten die het kongres te Luik bywoonden, hebben van den rector eene duchtige berisping gekregen, met aenzegging, dat indien zy nog eens zulke tochten durven ondernemen, zy zonder genade van de universiteit zullen weggezonden worden.

— Een jongling van Dixmude, die als vrywilliger naer Mexico's vertrokken, de genaemde Hebiodor Dupond, schryft uit Morelia aen zyne ouders, dat hy kok by eenen officier en zeer welvarend is, en tot nu toe zich over zyn lot niet te beklagen heeft. Zyn brief is kort en behelst overigens niets nieuws. Zyn oud gezel, Charles Vanbante, was by het verzenden van zynen brief even welvarend als hy.

— Zondag laetst heeft in het *Hôtel de la Picardie* te Gent, het jaerlyksh banket plaets gehad der doofstommen, ter gedachtenis aen den priester De L'Épée, en de onthulling des portrets van dezen onsterfelyken weldoener der menschheid. 45 doofstommen hadden den oproep der grische broeders beantwoord, en het feest is in blydschap en vriendschap afgevoeren. Verscheidene redevoeringen werden gevingerd, onder andere door den heer Paul Martin, van Gent, namens de maetschappij der doofstommen, de heeren Buynens, Cosserat; Genis (Brussel), de Harven (Antwerpen), en George (Bergen).

Het eerstvolgende jaerlyksh banket zal te Brussel gehouden worden.

— Wy vernemen dat een werkmann maendag avond getroffen is geweest door een lokomotief van eenen trein des yzerenwegs van Eclon, op de gemeente Asselbrouck Zaehier in welke omstandigheden : Maendag avond rond 5 ure en half 's avonds, ging de genaemde Jan Mouffart, werkmann, een zwyn met eene koord leidende, den yzeren weg over by den doorgang gelegen op den westerlyken kant van de gemeente-wyde, gelegen te Asselbrouck. Die doorgang bestaat er maer voor den dienst van eenen exploitatie-weg. Zoohaest Mouffart de eerste barrier overgegaen was, is het zwyn langs den spoorweg geroopen, zynen geleider mederukkende in de richting der statie van Steenbrugge, tot op eenen afstand van by de vier honderd meters en op eene plaets waer de weg gesloten is door twee wyde grachten. Op dit oogenblik, kwam het express-trein aen, dat om 5 uren en 40 minuten uit Brugge vertrekt en heeft den man getroffen dien men naften dood gevonden heeft op den weg. De machinist en de stoker hebben maer eenen lighen schok ondergaen waervan zy zich maer rekening hebben kunnen geven na dat zy het toeval vernamen. Er was hoegenaemd geen letsel noch aen de lokomotief noch aen den tender. De reizigers hebben niets gevoeld.

— EENVADER DOOR ZYNE TWEER ZONEN VERWOORD. — Dezer dagen heeft men te Puka (Bohemen) het lyk gevonden van eenen grondgeuenaar van Itho. Aenstonds dunde de openbare opinie, de twee zonen van het slachtoffer aen, als de daders van het wanbedryf. Zy werden daerlyk aengehouden en in de gevangenis opgesloten. Zy hebben reeds de volle bekentenis afgelegd van hunne vadermoord.

Na hunnen vader gedood te hebben, hadden de twee ontdeerde zonen zich naer eene herberg begeven, waer zy met dansen den nacht hadden overgebragt.

— HET GEDZ LOOST ZYN MEESTER. — Tydens de omwenteling van 1789, leed de hertog van Choiseul schipbreuk in den omtrek van Calais, en werd, als uitgeweekene, gevangens genomen. Een paar dagen na zyne inhechtemensing, kwamen twee soldaten van de veldartillerie, die hy bekende vroeger als dragonders by zyn regiment te hebben gestaen, hem in de gevangenis bezoecken.

— Zyt gy het Paltre; en gy ook Leroy; zeide de hertog.

— Ja, kolonel, daer zyn wy.

— Waer komt gy van daen?

— Van Douai. Wy hoorden van uw ongeluk, en daerom komen wy hier.

Daerop namen zy de hand van den gevangene en Paltre vervolgde :

— Er was by het 1° regiment dragonders, door u gekommandeerd, een spreekwoord : als de kolonel twintig fr. in zynen zak heeft, dan geeft hy er geerne achtien aen zyne dragonders. Thaus hebt gy niets; en wy bezitten tien Louis d'or; daer zyn zy, meer hebben niet, beschouwe ze als uw eigendom, en gy maekt ons gelukkig.

De Choiseul had geen geld noodig, doch was getroffen door de hertelykheid van twee menschen uit het volk.